

Notat, NTE Energi

Eksisterende massedeponi/tipp ved Aunfoss

Bakgrunn for notatet

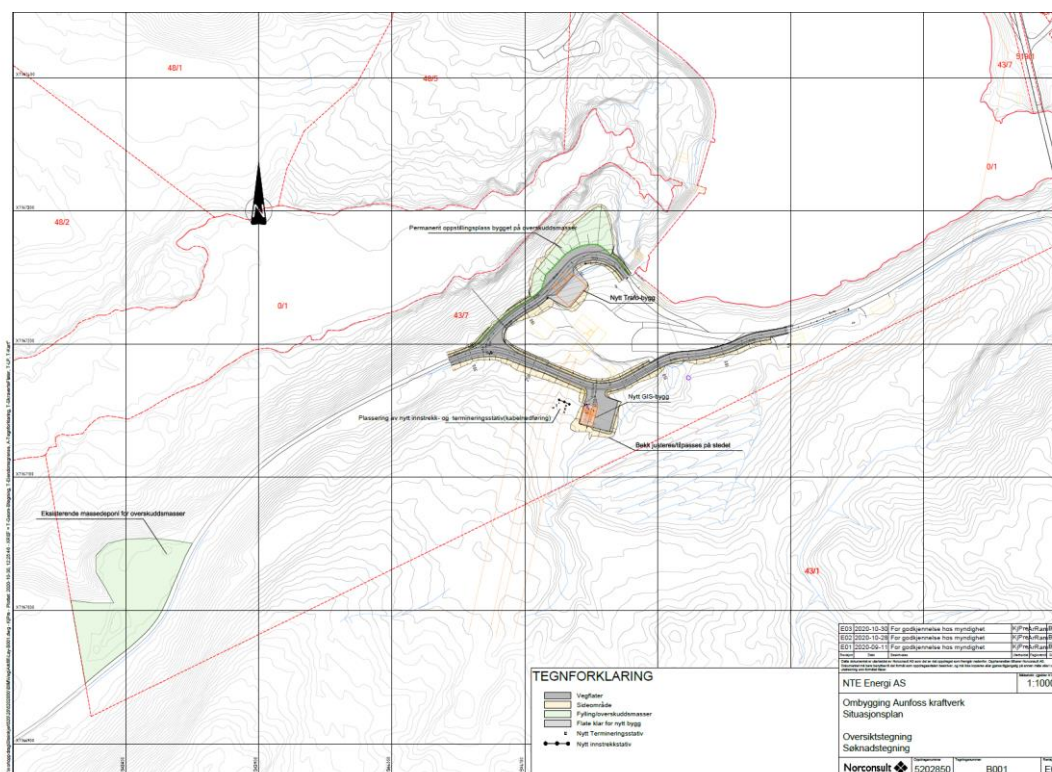
Vi viser til dialogmøte angående planlagte arbeider ved Aunfoss kraftverk, tirsdag 10.11.2020. Fylkesmannen ba i møtet om et kort notat angående historisk og nåværende bruk av massedeponiet ved Aunfoss kraftverk, samt bruk under de planlagte anleggsarbeidene. Vedlagt følger et kort notat som redegjør for eksisterende massedeponi, samt planlagt massehåndtering under prosjektet (herunder problematikk knyttet til hagelupin og rognspirea).

Planlagte arbeider

NTE Energi og Tensio TN planlegger endringer og nye anlegg ved Aunfoss kraftstasjon i Namdalen, Grong kommune. Dette da eksisterende transformatorer har nådd teknisk levealder, og man samtidig har behov for å tilrettelegge for spenningsoppgradering fra 66 kV til 132 kV. Arbeidene innbefatter oppføring av to bygg, hvorav NTE og Tensio har hvert sitt, samt noe graving av kabelgrøfter. Det vises videre til redegjørelse for arbeidene i Teams-møte, samt til søknad om endring av eksisterende anleggskonsesjon.

I forbindelse med dette vil man ha behov for etterbruk og/eller håndtering av totalt omkring 5500 m³ rene masser. Cirka 2500 m³ av disse vil gjenbrukes lokalt til opparbeiding av permanent oppstillingsplass ved kraftstasjonen (gjenbruk). De øvrige 3000 m³ er tenkt benyttet til volumutvidelse av eksisterende tipp/massedeponi sørvest for kraftstasjonen. I forbindelse med sistnevnte massehåndtering har Fylkesmannen bedt NTE om et kort notat som redegjør for historisk og nåværende bruk av massedeponiet, samt bruk i planlagt anleggsperiode.

Kartskisse som viser arealbruksplan for anleggsarbeidene, hvor aktuelt område sees til venstre:

Beskrivelse av historisk og nåværende bruk

I et historisk perspektiv ble tippen/deponiet opprinnelig anlagt under bygging av Aunfoss kraftverk på 1950-tallet, primært av overskuddsmassene fra kraftstasjonsområdet og bygging av dagbygget. Tippen/deponiet ble etter hvert tatt i bruk som «levende» masseresurs for NTE, og brukt jevnlig siden byggetiden (som mellomlager, flyttbare masser til midlertidige veier og lignende). I den senere tid har man primært benyttet massene til å bygge midlertidig adkomst på nedstrøms side av dammen ved Aunfoss kraftverk.

Det aktuelle deponiet brukes per i dag som mellomlager for masser NTE har behov for til drifts- og vedlikeholdsarbeid. I tillegg benyttes arealet for mellomlagring av materialer, herunder eksempelvis bark til mauring av luker og ulikt anleggsmateriell. Øvrig bruk innbefatter deponering av organisk materiale fra rensk av varegrind, tilsvarende en storskala kompostering av virke som driver i Namsen.

Eksempelvis fremgår det på flyfoto at man har lånt masser i deponiet i 2016.

De ble da benyttet til å lage kjøreveier frem til lukene på dammen, nedstrøms side:

Det *kan*, periodevis, gå mer enn 3 år mellom hver gang vi benytter masser fra dette deponiet. Det kan også forekomme årlig. Vår vurdering er imidlertid at dette er snakk om regelmessig lån av masser fra dette deponiet. Blant annet gjenspeiles dette i at vi har en årlig budsjettpost på skifte av pakninger på disse lukene, og at det er behov for å låne masser og å anlegge midlertidige for dette arbeidet under denne operasjonen (årsaken er at man behøver tilkomst med mobilkran).

Fremtidig bruk og massehåndtering

NTE ønsker å utvide massedeponiet med 3000 m³ rene masser fra arbeidene nevnt innledningsvis. Utvidelsen av masseressursen er en volumutvidelse av eksisterende tipp/massedeponi, og det vil ikke skje en arealutvidelse av deponiet.

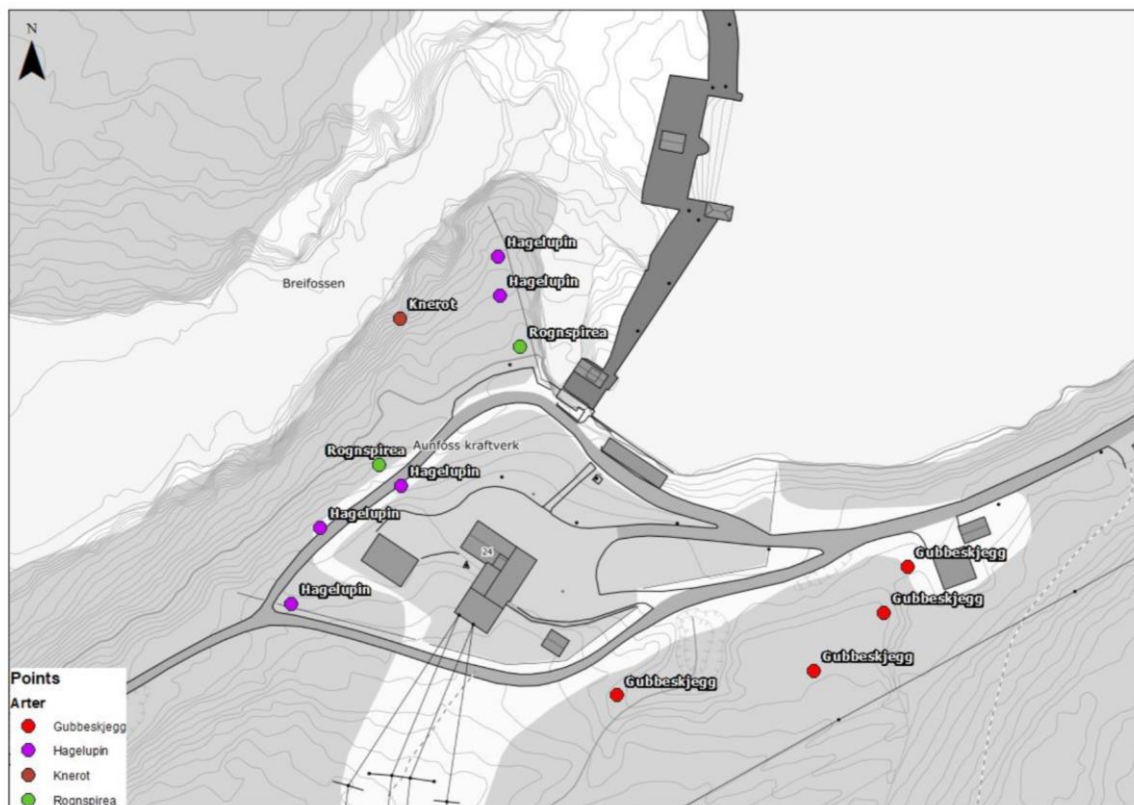
Massene som tas inn i dette «levende massedeponiet» vil være jord- og steinmasser som ikke er forurenset (rene masser). Disse vil her fungere som mellomlagrede masser til drifts- og vedlikeholdsarbeid hvor NTE har behov for dette, slik som eksempelvis midlertidige anleggsveier.

Rødlistede og fremmede arter

NTE tok initiativ til kartlegging av terrestrisk naturmangfold i området, herunder de områder som vil bli berørt av anleggsvirksomheten. Dette for å sikre at biologisk mangfold ble ivaretatt, og man undersøkte såpass bredt (arealmessig) og tidlig at funnene kunne hensyntas under videre planlegging.

Det ble ikke identifisert og avgrenset rødlistede naturtyper i planområdet. I skogområdet langs og sør for vegen fra øst ble det registrert flere eksemplarer av den rødlistede lavarten gubbeskjegg (klassifisert som nær trua), se rød punkter på kartet under. Disse forekomstene vil ikke bli berørt av det planlagte tiltaket. I skråningen ned mot Namsen ble orkideen knerot (LC livskraftig) registrert. Arten finnes over hele landet og er ikke rødlistet, men er nevnt da den ikke er vanlig.

Det ble registrert flere forekomster av de fremmede artene hagelupin og rognspirea innenfor planområdet, se hhv fiolette og grønne punkter på kartet under.

På grunn av disse funnene har man hatt et særskilt fokus på å unngå at anleggsvirksomheten kan medføre ytterligere spredning. Av de fremmede artene rognspirea og hagelupin er det særlig

hagelupin som anses å ha størst risiko i forbindelse med massehåndtering (se rapport fra Miljødirektoratet, 2018, Misfjord, K. og Angell-Pettersen, S.). Imidlertid vil tiltakene som forhindrer spredning av hagelupin også forhindre spredning av rognspirea, slik at masser fra disse områdene behandles likt/tilsvarende.

Det primære tiltaket for å unngå spredning er at alle plantedeler og overflatejord (ned til 30 cm dybde) vil bli fjernet der hvor fremmede arter blir berørt av gravearbeider. Disse massene og planterestene plasseres *under* sprengsteinsfyllingen hvor vi nyttiggjør oss den andelen av massene som går til permanent oppstillingsområde utenfor trafobygget. Massene vil eventuelt tildekkes over og under ved eventuell mellomlagring.

NTE har også stilt krav om at alle maskiner og kjøretøy som entreprenør skal benytte inne på anlegget skal være rengjort på forhånd, og at de skal rengjøres etter håndtering av masser som kan være infisert med fremmede arter.

Merk at det også fra tidligere finnes hagelupin i det området hvor den permanente oppstillingsplassen etableres. Tiltakene søker imidlertid å forhindre ytterligere spredning.